Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0557

(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter en mr. drs. D.J. Olthoff, secretaris)

Datum uitspraak	3 juli 2024
Klacht van	De consument
Tegen	SRLEV N.V. Zwitserleven, gevestigd te Alkmaar, h.o.d.n. Zwitserleven, verder te noemen de pensioenuitvoerder
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Pensioenverzekering. Zorgplicht pensioenuitvoerder. Bindend advies. Klacht ongegrond. Geschil over de hoogte van het pensioengevend salaris van de consument. Volgens de consument wist althans had de pensioenuitvoerder moeten weten dat het laatstverdiende salaris van de consument moest worden doorgevoerd op zijn polis en is dit ten onrechte niet gebeurd.
De commissie oordeelt dat de stelling van de consument geen steun vindt in het dossier en de consument de uitkering ontvangt waar hij recht op heeft, zelfs een hogere uitkering dan waarvoor premie is betaald. De conclusie is dat de pensioenuitvoerder niet in strijd heeft gehandeld met zijn zorgplicht. Dit staat los van de vraag of de consument mogelijk nog andere betrokkenen, zoals de werkgever van de consument, kan aanspreken. De commissie is niet bevoegd zich hierover in deze procedure uit te spreken.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de pensioenuitvoerder; 4) de repliek van de consument; 5) de dupliek van de pensioenuitvoerder; 6) de aanvullende stukken van de consument na de hoorzitting en 7) de reactie daarop van de pensioenuitvoerder.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 25 mei 2023. Op de hoorzitting was de consument aanwezig, samen met mr. B. Eblé.

Namens de pensioenuitvoerder waren aanwezig: mr. [naam 1], legal counsel, en mr. [naam 2], pensioendeskundige. De consument en de pensioenuitvoerder hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

1.3 De Geschillencommissie heeft ten behoeve van haar oordeelsvorming aan haar actuaris om advies gevraagd. Dit advies is in de uitspraak verwerkt.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 Voor de consument is via zijn voormalige werkgevers (hierna: de werkgever) een pensioenverzekering gesloten bij een voorganger van de pensioenuitvoerder (hierna: de pensioenuitvoerder) en een WAO-hiaat verzekering.

2.2 In de betreffende pensioenregelingen was een optieclausule opgenomen, op grond waarvan het pensioengevend salaris desgewenst kon worden verhoogd.

2.3 Bij brief van 20 maart 1996 heeft de pensioenuitvoerder aan de adviseur van de werkgever/de consument (hierna: de adviseur) op diens verzoek een offerte gestuurd voor verhoging van de pensioenverzekering naar aanleiding van een verhoging van het salaris van de consument.

2.4 Met een brief van 1 mei 1996 heeft de adviseur onder meer het volgende geschreven:
"(...)
Vervolgens hebben wij op 17 april van U de polisbladen 7,8 en 9 ontvangen, in verband met de verhoging van het salaris van cliënt van *ƒ*. 111.680 naar *ƒ*. 127.549,40. Deze salarisverhoging heeft een premieverhoging tot gevolg van *ƒ*. 4.462,30!
Zowel [naam consument] als zijn werkgever gaan hier niet mee accoord.

Wij verzoeken U hierbij derhalve de polisbladen 7,8 en 9 als niet geschreven te willen beschouwen.
(...)"
De adviseur heeft dit nog als volgt bevestigd met een brief van 5 juni 1996:
"(...)
In vervolg op Uw telefonisch onderhoud met [naam van een medewerker van de adviseur] d.d. 9 mei, treft u bijgaand de originele polisbladen 7,8 en 9 van bovengenoemde polis retour aan.

Zoals U bekend is, gaan cliënt en zijn werkgever niet accoord met de op bijgaande polissen vermelde verhoging.
(...)"

2.5 De pensioenuitvoerder heeft dit op 14 juni 1996 als volgt schriftelijk bevestigd:
(...)
In uw brief van 5 juni 1996 bevestigt u dat de verhoging van polisnummer [polisnummer] van [naam consument] geroyeerd dient te worden.
(...)"

2.6 Per 1 september 2000 is de consument in dienst getreden bij een nieuwe werkgever. In dat kader heeft de adviseur op 16 augustus 2000 de pensioenuitvoerder schriftelijk het volgende verzocht:
"(...)
Wij ontvingen per fax van U de brief van [naam werkgever] met de melding van uitdiensttreding per 31 juli 2000"
Aangezien het een salaris/diensttijdregeling betreft, verzoeken wij U deze ex-werkgever voor de affinanciering aan te willen schrijven.
(...)
[Naam consument] treedt per 1 september 2000 aanstaande in dienst bij [naam en adres nieuwe werkgever] en wenst de lopende polissen aldaar als pensioenvoorziening voort te zetten.
(...)"

2.7 Op 24 oktober 2000 heeft de pensioenuitvoerder de gevraagde wijzigingen schriftelijk bevestigd onder vermelding van het volgende:
"(...)
U heeft ons verzocht om opgaven voor wijziging van polis [polisnummer] in verband met uitdiensttreding van [naam consument]. U treft deze opgaven als bijlage bij deze brief aan.
(...)
Hierbij zijn wij uitgegaan van het salaris waarop de polis thans is gebaseerd (*f*. 111.680,00)."

2.8 Op 15 november 2000 hebben de consument en zijn nieuwe werkgever een aanvullende arbeidsovereenkomst c.q. pensioenbrief ondertekend, waarin in artikel 1 (Beschikbare premie) het volgende wordt bepaald:
" Werkgever stelt jaarlijks - onder aanvullende voorwaarden - aan werknemer een bedrag ter beschikking, dat dient te worden aangewend ter financiering van een pensioenregeling.
(...)
De premie bedraagt het aangegeven percentage van de pensioengrondslag en wordt voor 50% door de werknemer bijgedragen.
(...)
De premie voor het arbeidsongeschiktheidspensioen komt bovenop de genoemde beschikbare premie en komt geheel voor rekening van de werknemer."

2.9 Per 1 mei 2003 is de arbeidsovereenkomst tussen de consument en zijn nieuwe werkgever beëindigd. De adviseur van de consument heeft de pensioenuitvoerder daarvan op 16 april 2003 schriftelijk op de hoogte gebracht en hij vermeldt daarbij onder meer het volgende:
"Telefonische informatie via u leerde, dat de premie nog niet is betaald maar er op 28 maart een aanmaning naar de werkgever is gegaan. Van deze non-betaling waren wij niet op de hoogte.

Duidelijk zal zijn dat de werkgever c.q. [naam werkgever] de premie tot 1 mei aanstaande nog zal moeten voldoen. Tevens ook nog eens aan u de vraag of er sprake moet zijn van affinanciering op basis van de huidige wetgeving en door uw maatschappij gehanteerde maatstaven."

In de betreffende brief vraagt de adviseur vervolgens aan de pensioenuitvoerder om een offerte toe te sturen in verband met een gewenste aanpassing van de pensioenpolis aan het laatstgenoten salaris van de consument.

2.10 De pensioenuitvoerder heeft op 1 mei 2003 aan de adviseur onder meer het volgende geschreven:
"U heeft ons verzocht om opgaven voor wijziging van polis [polisnummer] in verband met uitdiensttreding van [naam consument]. U treft deze opgaven als bijlage bij deze brief aan.
(...)
Uit onze informatie blijkt niet dat de pensioentoezegging ooit is gewijzigd van een salaris/diensttijd-regeling in een beschikbare premieregeling. Zo heeft ons nooit een verzoek bereikt om de verzekering aan te passen aan de al dan niet gewijzigde pensioentoezegging.
In dat geval hadden wij de betrokken partijen ook direct geattendeerd op de affinancieringsverplichting.
(...)
Deze opgave is geldig tot 2 juni 2003"

2.11 De adviseur heeft de consument op 2 mei 2003 de van de pensioenuitvoerder ontvangen opgaven in verband met uitdiensttreding van de consument aan de consument toegezonden. De adviseur schrijft het volgende:
"(...)
Aansluitend op uw verzoek treft u bijgaand twee opgaven aan in verband met uw uitdiensttreding per 1 mei 2003.
De eerste opgave gaat uit van een inkomen van € 57.880,00 (het bij [naam pensioenuitvoerder] laatstbekende salaris) De tweede opgave gaat uit van een inkomen per 01-01-2003 van € 75.114,00.
In de bijlagen staat zowel een opgave van het *premievrije pensioen* als een opgave van het *tijdsevenredige pensioen.* U heeft bij ontslag recht op het tijdsevenredige pensioen. Dit tijdsevenredige pensioen is hoger dan het premievrije pensioen. De ex-werkgever is verplicht om het verschil te betalen. Dit wordt ook wel de affinancieringskoopsom genoemd.
(...) In situatie 1 bedraagt de koopsom € 5.084,00, minus premierestitutie resteert een koopsom van € 251,87.

In situatie 2 bedraagt de koopsom € 20.144,00, minus premierestitutie een koopsom van € 15.311,87
(...)"

2.12 Op 6 juni 2003 heeft de pensioenuitvoerder de adviseur schriftelijk gerappelleerd en daarbij vermeld dat bij het uitblijven van een reactie de polis per 1 mei 2003 premievrijgemaakt zal worden. In 2004 is de polis met polisnummer [polisnummer] premievrij gemaakt.

2.13 De pensioenuitvoerder heeft op 5 februari 2004 de consument schriftelijk laten weten dat zijn arbeidsongeschiktheidsclaim met terugwerkende kracht wordt toegekend vanaf 12 juli 2003 met recht op uitkering van 60% van de verzekerde arbeidsongeschiktheidsrente en dat vanaf de genoemde datum premievrijstelling op basis van 60% wordt toegekend.

2.14 De pensioenuitvoerder heeft op 27 februari 2004 een opgaveformulier pensioengegevens van de Stichting Financiering Voortzetting Pensioen Verzekering (hierna: Stichting FVP) ontvangen. Daarop staat als ingangsdatum van het pensioen 1 december 2023 vermeld en als pensioengevend salaris € 75.114,00.

2.15 De adviseur heeft de consument op 15 maart 2004 een brief gestuurd met onder meer de volgende inhoud:
"(...)
In onze brief van 23 februari jongstleden schreven wij u echter reeds dat wij [naam pensioenuitvoerder] 8 maart 2001 hebben geïnformeerd, dat u geen gebruik wenste te maken van de mogelijkheid tot verhoging van het salaris.
(...)
In deze brief van 16-08-2000 aan [naam pensioenuitvoerder] staat onder meer vermeld dat de pensioenpolis tegen ongewijzigde bedragen dient te worden voortgezet. U heeft destijds een kopie van deze brief ontvangen.
(...)
Daarnaast heeft [naam pensioenuitvoerder] uw dossier op ons verzoek zorgvuldig bestudeerd. [naam pensioenuitvoerder] concludeert hieruit dat u geen recht heeft op een hogere (excedent)arbeidsongeschiktheidsuitkering. Tezamen met het voorgaande en hetgeen in deze brief is gesteld zijn wij eveneens van mening dat er geen recht bestaat op een hogere arbeidsongeschiktheidsuitkering. Een kopie van deze brief zenden wij naar [naam pensioen-uitvoerder]."

2.16 De Stichting FVP heeft op 30 maart 2004 aan de consument onder meer het volgende geschreven:
"U heeft op 29 januari 2004 een aanvraag ingediend om een bijdrage voor de voortzetting van uw pensioenopbouw tijdens werkloosheid.
(...)

Na beëindiging van uw WW-recht wordt de FVP-bijdrage berekend en aan de pensioenuitvoerder(s) uitgekeerd.
(...)"

2.17 De Stichting FVP heeft bij brief van 8 juni 2006 aan de pensioenuitvoerder laten weten dat de hoogte van de FVP-bijdrage is vastgesteld op basis van een pensioengevend salaris van € 75.114,00.

2.18 Bij brief van 9 juni 2011 heeft de pensioenuitvoerder aan de consument onder meer het volgende geschreven:
"(...)
delen wij u mede dat, indien uw ex-werkgever alsnog besluit de uit de niet doorgevoerde salarismutaties voortvloeiende premies, middels een bedrag ineens, te voldoen, wij uw verzekering zullen verhogen. Dit zal echter geen invloed hebben op de hoogte van de vrijgestelde premies en de uit te keren arbeidsongeschiktheidsrente."

2.19 In oktober 2021 is namens de consument aan de pensioenuitvoerder verzocht om de polis met terugwerkende kracht aan te passen aan het salaris van € 75.114,00. Volgens de pensioenuitvoerder is het pensioengevend salaris van de consument nooit hoger geweest dan € 50.678,17.

De klacht en vordering

2.20 Volgens de consument handelt de pensioenuitvoerder in strijd met zijn zorgplicht jegens de consument door niet het juiste pensioengevend salaris te hanteren voor zijn pensioenverzekering.

De consument voert hiertoe de volgende argumenten aan.
Het pensioengevend salaris van de consument is vanaf 2003 € 75.114,00. De pensioenuitvoerder is bij de vaststelling van het percentage premievrijstelling en arbeidsongeschiktheidspensioen ten onrechte uitgegaan van een lager pensioengevend salaris dan waarvoor hij verzekerd was. De consument vordert van de pensioenuitvoerder dat deze een volgens hem correct pensioengevend salaris doorvoert en een correct arbeidsongeschiktheidspercentage hanteert

De pensioenuitvoerder heeft al voor 30 maart 2004 aan de Stichting FVP doorgegeven dat het pensioengevend salaris € 75.114,00 moet zijn. De stelling van de pensioenuitvoerder dat de consument geen gebruik wenste te maken van de verhoging van het salaris treft geen doel, omdat de pensioenuitvoerder bij de opgave aan de Stichting FVP wel het nieuwe salaris van € 75.114,00 heeft gehanteerd.

Het verweer

2.21 De pensioenuitvoerder heeft de volgende verweren gevoerd.
Er is al vanaf 1996 sprake van een discrepantie tussen het pensioengevend salaris en het daadwerkelijke salaris. De betaalde premies zijn gebaseerd op een salaris van € 50.587,17. De pensioenuitvoerder heeft de pensioenaanspraak van de consument abusievelijk gebaseerd op een salaris van € 57.880,00, dit terwijl premies zijn betaald op basis van een salaris van € 50.587,17. De consument ontvangt dus al een hogere uitkering dan waar hij in feite recht op heeft.

De pensioenuitvoerder is pas op 16 april 2003 door de adviseur van de consument geïnformeerd over de aanvullende arbeidsovereenkomst. De pensioenuitvoerder heeft op 13 juni 2003 een voorstel uitgebracht om de polisdekking (polisnummer [polisnummer]) aan te passen aan het toen bekende salaris van € 75.114,00, maar dit voorstel is niet geaccepteerd.

De consument heeft zelf, en dus niet de pensioenuitvoerder, aan de Stichting FVP een hoger salaris als pensioengevend salaris doorgegeven dan werkelijk het geval was, te weten € 75.114,00 in plaats van € 57.880,00 respectievelijk € 50.587,17.

3. De beoordeling

3.1 De consument verwijt de pensioenuitvoerder dat deze een foutief (te laag) pensioengevend salaris hanteert voor zijn pensioenverzekering. In de kern is de vraag die de commissie moet beantwoorden of dit verwijt is terug te voeren op omstandigheden die binnen de verantwoordelijkheid en invloedssfeer van de pensioenuitvoerder vallen.

3.2 Volgens de pensioenuitvoerder zijn de pensioenverzekering en de arbeidsongeschiktheids-verzekering gebaseerd op een jaarsalaris van € 57.880,00, terwijl feitelijk premie is betaald op basis van een jaarsalaris van € 50.587,17. Zou er al een verwijt kunnen worden gemaakt, aldus de pensioenuitvoerder, dan zou dit verwijt inhouden dat de consument een hogere uitkering ontvangt dan waarvoor premie is betaald.

3.3 Uit het dossier blijkt dat de pensioenuitvoerder meermaals aan de werkgever en de adviseur van de consument heeft gecommuniceerd op welke wijze en tegen welke prijs het laatstverdiende salaris van de consument zou kunnen worden doorgevoerd op de polis van de consument. De stelling van de consument, te weten dat in reactie daarop aan de pensioenuitvoerder opdracht is gegeven om het pensioengevend salaris te verhogen en de daarbij behorende premie is betaald, vindt geen steun in het dossier. De consument heeft geen stuk over kunnen leggen waaruit onomwonden blijkt dat deze opdracht tot verhoging is gegeven èn dat voor de verhoging het pensioengevend salaris premie is betaald.

3.4 Voor zover de consument zijn klacht onderbouwt door te verwijzen naar de op zijn laatstgenoten salaris van € 75.114,00 gebaseerde FVP-bijdrage, treft ook dit argument geen doel. De commissie heeft kunnen vaststellen dat de op deze wijze vastgestelde bijdrage door de pensioenuitvoerder op méér dan correcte wijze is verwerkt in de verzekering van de consument. De FVP-bijdrage leidt tot een verhoging van de uitkering op de einddatum met € 8.971,00.

3.5 De commissie concludeert dat niet is komen vast te staan dat de pensioenuitvoerder gehouden is tot het doorvoeren op de polis van het laatst genoten salaris van de consument (te weten € 75.114,00) en evenmin dat voor een dergelijke verhoging een opdracht is gegeven en/of premie is betaald aan de pensioenuitvoerder.
De klacht van de consument is dan ook niet terug te voeren op beslissingen die door de pensioenuitvoerder zijn of konden worden genomen.

3.6 Op grond van het voorgaande komt de commissie tot het oordeel dat de pensioenuitvoerder niet in strijd met zijn zorgplicht heeft gehandeld en dat de klacht van de consument ongegrond is. De vordering van de consument wordt afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl